

Betaald educatief verlof (1)

Publicatiedatum: 24 september 2008

September is dé maand bij uitstek waarin heel wat werknemers zin krijgen om opnieuw, al is het maar enkele uurtjes per week, naar de schoolbanken te trekken om er een opleiding te volgen. En dan komt onvermijdelijk de vraag: "*Kan de werknemer hiervoor verlof krijgen?*".

Gespreid over twee nieuwsberichten vindt u alvast een antwoord op de meest courante vragen in verband met het betaald educatief verlof.

1. Welke werknemers hebben recht op betaald educatief verlof?

Elke werknemer die **voltijds** (volgens de arbeidsduur in de sector) tewerkgesteld is, heeft recht op betaald educatief verlof. Het maakt hierbij niet uit of het gaat om een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur of voor bepaalde duur. Ook deeltijdse werknemers die bij verschillende werkgevers werken hebben er recht op van zodra de totale arbeidsduur bij de verschillende werkgevers samen gelijk is aan een voltijdse tewerkstelling.

Deeltijdse werknemers hebben niet altijd recht op betaald educatief verlof. Enkel de volgende categorieën van deeltijdse werknemers komen in aanmerking:

- *de werknemers die minstens 4/5^e werken en die een algemene en/of beroepsopleiding volgen;*
- *de werknemers die deeltijds werken met een variabel uurrooster en die een algemene en/of beroepsopleiding volgen;*
- *de werknemers die met een vast uurrooster ten minste halftijds en minder dan 4/5^e werken en die tijdens de werkuren een beroepsopleiding volgen.*

2. Welke opleidingen komen in aanmerking voor educatief verlof?

De gevolgde opleiding moet **erkend** zijn en **minstens 32 lesuren per jaar** omvatten. Het gaat om:

- *ofwel om **beroepsopleidingen** (vb. middenstandsopleiding, gezondheidszorgen, handelswetenschappen,...);*
- *ofwel om **algemene opleidingen** (vb. cursussen ingericht door vakbonden, jeugd- en volwassenenorganisaties, ...).*

Het is **niet nodig** dat er een **verband** bestaat tussen de **gevolgde opleiding** en het door de werknemer **uitgeoefend beroep**. Voorbeeld - Een lasser kan betaald educatief verlof bekomen voor het volgen van een taal cursus of een boekhouder om een cursus industrieel tekenen te volgen.

Niet alle cursussen of opleidingen geven dus recht op betaald educatief verlof. Om te weten of een bepaalde opleiding aanleiding geeft tot educatief verlof, kan u steeds contact opnemen met de Dienst Educatief Verlof van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (Tel. 02/233.47.30) of op de website van het departement Betaald Educatief Verlof (www.meta.fgov.be).

3. Duurtijd van het betaald educatief verlof?

3.1. Afhankelijk van het tijdstip en het soort opleiding

Het **maximum aantal uren betaald educatief verlof** is afhankelijk van het feit of de opleiding tijdens of buiten de normale werkuren van de werknemer valt. Vanaf het schooljaar 2006-2007 werden de grenzen om budgettaire redenen verlaagd. Daarnaast bestaan er aparte grenzen voor o.a. taalopleidingen, universitaire opleidingen, certificering van verworven competenties,...

Het **maximum aantal uren educatief verlof** waarop de werknemer recht heeft (en waarvoor u als werkgever terugbetaling kan aanvragen!) moet worden **beperkt tot het aantal uren dat hij effectief aanwezig is geweest in de cursus**. Dit kan u controleren aan de hand van de attesten van nauwgezetheid die de werknemer u op het einde van ieder trimester moet bezorgen.

Voor het **schooljaar 2008-2009** gelden de volgende grenzen:

Soort opleiding	Lesuren die <u>niet samenvallen</u> met de normale arbeidstijd	Lesuren die <u>samenvallen</u> met de normale arbeidstijd
Beroepsopleiding	<i>100 uren</i>	<i>120 uren</i>
Algemene opleiding	<i>80 uren</i>	<i>80 uren</i>
Beroepsopleiding + algemene opleiding	<i>100 uren</i>	<i>120 uren</i>
Taalopleiding	<i>80 uren</i>	<i>80 uren</i>
Algemene opleiding + taalopleiding	<i>80 uren</i>	<i>80 uren</i>
Beroepsopleiding + taalopleiding	<i>100 uren</i>	<i>100 uren</i>
Universitaire opleidingen + universitair niveau	<i>120 uren</i>	<i>120 uren</i>

Soort opleiding	Grens
Examen van certificering van verworven competenties	<i>8 uren, op de dag van het examen</i>
Examen Centrale examencommissie	<i>driemaal de wekelijkse arbeidsduur</i>
Sectorgebonden beroepsopleidingen (die tegemoetkomen aan tekorten op de arbeidsmarkt)	<i>100 uren</i>
Opleidingen inzake elementaire basisvaardigheden voor laaggeschoolde werknemers	<i>180 uren</i>

3.2. Deeltijdse werknemers

Zoals voor de voltijdsen kunnen de deeltijdse werknemers betaald educatief verlof genieten voor de uren waarop ze gewoonlijk zijn tewerkgesteld en dit **in verhouding** tot de bij CAO vastgestelde wekelijkse arbeidstijd.

3.3. Overgangsregeling

Werknemers die de vorige jaren of ten laatste vanaf het schooljaar 2006-2007 reeds met een opleiding gestart zijn die deel uitmaakt van een meerjarige cyclus, genieten onder bepaalde voorwaarden nog van **hogere grenzen** betaald educatief verlof. Deze "overgangsregeling" geldt enkel voor de werknemers die nog geen diploma hoger secundair hebben, of voor het hoger onderwijs voorzover de werknemer nog geen ander gelijkwaardig diploma hoger onderwijs heeft.

Vermits deze overgangsregeling een **uitzondering** is, moet de werknemer kunnen bewijzen dat hij hiervoor in aanmerking komt aan de hand van het document "Overgangsmaatregel". Dit document bevat 2 luiken:

- enerzijds een verklaring op eer van de werknemer aangaande zijn hoogste diploma;
- anderzijds een verklaring van de onderwijsinstelling over het feit dat de opleiding uit een meerjarencyclus bestaat.

Indien uw werknemer onder deze overgangsregeling valt, moet u een **kopie van het document** bij uw aanvraag om terugbetaling voegen.

3.4. Vergelijkend overzicht tussen de overgangsregeling en de regeling vanaf schooljaar 2007/2008

Voor de lesuren die **niet samenvallen** met de normale arbeidstijd:

Soort opleiding	Overgangsregeling	Regeling vanaf schooljaar 2007/2008
Beroepsopleiding	120 uren	100 uren
Algemene opleiding	80 uren	80 uren
Beroepsopleiding + algemene opleiding	120 uren	100 uren
Taalopleiding	80 uren	80 uren
Taalopleiding + beroepsopleiding	120 uren	100 uren
Universitaire opleidingen + universitair niveau	180 uren	120 uren

Voor de lesuren die **samenvallen** met de normale arbeidstijd:

Soort opleiding	Overgangsregeling	Regeling vanaf schooljaar 2007/2008
Beroepsopleiding	180 uren	120 uren
Algemene opleiding	-	80 uren
Beroepsopleiding + algemene opleiding	180 uren	120 uren
Taalcursus	80 uren	80 uren
Taalcursus + beroepsopleiding	120 uren	100 uren

4. Wanneer kan het betaald educatief verlof worden opgenomen?

Hierbij moet een **onderscheid** gemaakt worden tussen opleidingen die per schooljaar georganiseerd worden en opleidingen die niet per schooljaar georganiseerd worden.

- **Opleidingen die per schooljaar georganiseerd worden:** *Het betaald educatief verlof moet worden opgenomen tussen de aanvang van de opleiding en het einde van de eerste examenperiode van dat schooljaar. Als de werknemer 2^e zit heeft, kan de periode voor opname van het betaald educatief verlof worden verlengd tot het einde van deze zittijd op voorwaarde dat de betrokken werknemer effectief deelneemt aan de examens en nog niet al zijn uren educatief verlof heeft opgenomen.*
- **Opleidingen die niet per schooljaar georganiseerd worden:** *Het betaald educatief verlof moet worden opgenomen tussen de aanvang en het einde van de opleiding.*

De data waartussen het verlof mag opgenomen worden moeten vermeld staan op het getuigschrift van regelmatige inschrijving dat de werknemer u bij aanvang van de opleiding moet overhandigen.

Het educatief verlof mag dus **niet opgenomen** worden **na de opleiding**. Indien u dit toch zou toestaan, worden deze uren niet terugbetaald!

5. Collectieve planning van het educatief verlof?

Het betaald educatief verlof wordt **op het vlak van de onderneming** gepland door:

- *de ondernemingsraad;*
- *of bij ontstentenis hiervan, in gemeenschappelijk overleg tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging van de onderneming;*
- *of bij ontstentenis hiervan, in gemeenschappelijk overleg tussen de werkgever en de werknemers.*

De werkgever mag zich **verzetten** tegen de gelijktijdige afwezigheid van meerdere werknemers van dezelfde dienst indien die afwezigheid de activiteiten in de onderneming ontregelen.

De collectieve planning primeert op de individuele planning. Bij de planning van het educatief verlof moet men zowel rekening houden met:

- *de vereisten inzake arbeidsorganisatie;*
- *de belangen en specifieke omstandigheden eigen aan de werknemer.*

Er dient zo veel als mogelijk rekening gehouden te worden dat de lessen niet samenvallen met de arbeidsuren.

De **regels betreffende de collectieve planning** zijn wettelijk vastgelegd.

6. Wat dient een werknemer die educatief verlof wenst, te doen?

De werknemer die educatief verlof wenst te nemen, moet een **aantal documenten** aan zijn werkgever overhandigen:

- *getuigschrift van regelmatige inschrijving;*
- *getuigschrift van nauwgezetheid.*

6.1. Het getuigschrift van regelmatige inschrijving

Dit is een document, uitgereikt door de onderwijsinstelling, waaruit blijkt:

- *de aard van de opleiding;*
- *of het een algemene of een beroepsopleiding is;*
- *het aantal te volgen lessen en het lesrooster.*

Om aanspraak te kunnen maken op betaald educatief verlof moet de werknemer dit getuigschrift aan zijn werkgever overhandigen en zijn geplande afwezigheden meedelen. Om een collectieve planning te kunnen opstellen moeten alle aanvragen tot betaald educatief verlof van een normaal schooljaar ingediend zijn **vóór 31 oktober** van dat schooljaar.

Bij inschrijving na 31 oktober of bij verandering van werkgever tijdens hetzelfde schooljaar, moet het getuigschrift binnen de 15 dagen na inschrijving of verandering van werkgever worden ingediend.

6.2. Het getuigschrift van nauwgezetheid

De werknemer moet ook kunnen aantonen dat hij de lessen regelmatig volgt door zijn werkgever op regelmatige tijdstippen, bij het begin van elk trimester een **getuigschrift van nauwgezetheid**, te bezorgen.

De werkgever kan weigeren het educatief verlof voor een volgend trimester toe te staan, zolang hij niet in het bezit is van het getuigschrift van nauwgezetheid van het afgelopen trimester.
